

Acció Ciutadana

setmanari nacionalista d'esquerra

El President de la Generalitat com a representant del poder central

En recents articles de la Premsa de Madrid, i en declaracions de personatges espanyols ha estat retret al President Companys el seu caràcter de representant del poder central a Catalunya. Aduhc el senyor Samper ha dit que el President de la Generalitat no pot oblidar aquesta alta representació que ostenta.

I bé: heus ací una excel·lent avinentesa per a ocupar-nos d'un aspecte estatutari que té una gran importància, i del qual havíem parlat ja nosaltres en algunes ocasions. Recordem que l'any passat, en la conferència que donàrem a Lleida i que el gloriós Francesc Macià presidí, tractàrem de les funcions del President de la Generalitat de Catalunya com a representant del poder central. Precisament per aquest cantó ha quedat reduïda a lletra morta una de les principals disposicions de l'article 14 de l'Estatut Exterior.

Ara, de Madrid estant, hom retreu aquesta representació, i se'n parla com si fos un lligam de vassallatge, com si el President de la Generalitat de Catalunya vingués a ésser un subordinat del poder central, una persona manada per l'estil dels governadors de província. Els governants i polítics que ara acusen Lluís Companys d'un manament, no s'han recordat de l'al·ludida disposició de l'Estatut Exterior fins que han cregut trobar-hi un motiu per a exigir al President de Catalunya una actitud de submissió.

***

¡Quin capgirament dels papers! Els que tenim raó de queixar-nos, en aquest punt com en tants d'altres, som els catalans. La veritat és que les considerables facultats i les intervencions directes que implica el caràcter de representant del poder central a Catalunya, no han estat reconegudes pràcticament al President de la Generalitat. ¿I encara gosen parlar ara d'aquesta representació completament escamotejada? ¿Es que ésser representant de l'Estat espanyol a Catalunya no vol dir altra cosa sinó rebre ordres del Govern de Madrid?

L'Estatut Exterior diu —a despit d'una coma que falta en el corresponent paràgraf— que el President de la Generalitat representa "l'Estat en les funcions l'execució directa de les quals està reservada al Poder Central."

¿Què vol dir això? Ací i a tot arreu vol dir que les funcions que el Govern espanyol té reservades, ha d'exercir-les a Catalunya per mediació del Pre-

Som allà on érem

Heus ací la resposta clara, enèrgica, precisa, contundent de l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya, Lluís Companys, als atacs d'histerisme de l'indecent i infecte reaccionarisme espanyol que pastura el seu odi i el seu passat vergonyant de baixeses, immoralitats i derrotes en la zona tòrrida de la meseta castellana.

Som allà on érem, clar ho ha dit el President per a defensar per tots els mitjans al nostre abast, la dignitat i la sobirania indiscutible de Catalunya, per a defensar-la de les escameses vils d'aquells subjectes d'ànima mercenària els quals, completament orfes de tota idealitat, despullats de tota noblesa i atents tan sols al propi interès, mercadegen traïdorament amb els sagrats sentiments de pàtria.

Som allà on érem per a defensar i salvar de l'abim afrós on volen llançar-les, les essències profundament liberals i essencialment humanes de la revolució del 14 d'abril del 31, desvetllant altra vegada, si cal, l'entusiasme heroicament desbordant de les multituds victorioses en aquelles jornades glorioses que tanta de païra causaren a tota la taifa de criminals, lladres, aventurers, falsaris, generals ineptes, covards i fellons, aristocràcia corrompuda i provocativa i clerecia immoral, fermes puntals d'allò corcat que per vergonya de tots els espanyols honrats i dignes, regentava els destins del nostre país i que es deia Alfons de Borbó; canalla tota, que ara, en aquestes hores crítiques i angoixoses per l'esdevenidor del rgim democràtic, han tornat a aixecar impudicament la testa, gràcies a la traïció d'uns homes mesquins que han posposat les ànsies de re-

sident de la Generalitat, el qual és, o hauria d'ésser, el cap de les funcions polítiques, administratives i governatives que el poder central segueix exercint a Catalunya. Per tant, les relacions entre el poder central i els funcionaris que té a Catalunya haurien de passar per la Presidència de la Generalitat.

N'hi ha prou amb el que diem per a comprendre la transcendència d'aquesta funció representativa indelegable que té —és a dir, que hauria de tenir— el nostre President.

***

Tot això ens ho han quedat a deu-

novació i dignificació de la vida ciutadana als seus afanys egoistes de comandament.

Som allà on érem, separatistes acèrrims de tot el vell i caduc, empestat de borbonisme, representat per aquestes marmanyeres polítiques que es diuen Royo Vilanova, Goicoechea, Gil Robles, Martínez de Velasco, Cambó, Emiliano, Melquiades Alvarez; separatistes de l'única i indivisible, amb bandera bicolor, **marcha de Cádiz** i privilegis de casta i de secta; però germans en cos i ànima de l'esperit liberal dels demés pobles d'Ibèria, que senten com nosaltres, anhels de llibertat, afanys redemptors de justícia i de millorament econòmic i que esguarden enllà de l'horitzó les celsties d'una auba esplendorosa que il·lumina unes àmplies rutes de fraternal comprensió.

La veu serena i assenyada del President Companys, ha dit, ja quina era la nostra posició i la nostra actitud. El poble català, eminentment republicà pel seu arrelat sentiment catalanista en aquesta hora decisiva s'aplega al voltant de la figura del capdill, encarnació de la voluntat col·lectiva catalana, i s'hi aplega ordenadament, disciplinadament, obeïnt la consigna que li ha estat donada de serenitat i disciplina. Tots i cadascú al seu lloc, sense un crit, sense una estridència, però fermes i decidits.

Perilla Catalunya i perilla així mateix la República. Però els catalans vetllem perquè no ens siguin robades aquestes coses que són els dos nostres més cars amors i sabem pla bé que en la vetlla, ens hi acompanyen tots els homes liberals de la nova Espanya.

re. Ens consta que alguns representants catalans a la Comissió Mixta de Traspessos en parlaren temps enrera en les reunions d'aquest organisme, i la resposta fou que la representació de l'Estat central que a Catalunya té el President de la Generalitat, és una cosa purament honorífica. Allà els sembla que ja n'hi ha prou amb la concessió d'uns honors militars de categoria modesta.

Es una befa, doncs, que avui retreguin a Madrid la funció del President de la Generalitat com a representant del poder central. Si aquesta representació fos efectiva, si l'Estatut fos a complert en aquest aspecte, no hau-

riem vist, per exemple, certs viatges misteriosos del senyor Carreres Pons a Madrid, ni s'hauria donat el cas escandalós i grotesc d'un sots-secretari d'Hisenda ordenant als carrabiners d'Amposta que es possessin a la disposició de l'alcalde d'aquella població per als efectes de l'ordre públic. En règim de veritable autonomia, l'òrgan de relació és el cap del país autònom, per les mans del qual ha de passar tot.

D'aquesta representació estatutària, a Madrid n'han suprimit tots els drets i facultats, però volen que subsisteixi com a subordinació. ¿Es ignorància o és cinisme?

A. ROVIRA I VIRGILI

Vida parlamentària

Amb la tranquil·litat moral dels que no tenen res a temer, el Parlament de Catalunya continua les seves sessions i els seus treballs, malgrat l'atmosfera carregada de les noves que vénen de Madrid.

Tot un seguit de lleis van essent estudiades i aprovades, amb la tendència d'estructurar la vida municipal a Catalunya, de llibertar de tota mena de servitud legal la dona catalana, de protecció a l'herència arqueològica i artística que les generacions passades han llegat amb la seva cultura i el seu talent a la història actual i futura de la nostra Pàtria. El Parlament de Catalunya va treballant insistentment amb la màxima indiferència al que sigui portat pels vents de Ponent, pels ressabís monàrquics o per la intol·lerància conservadora davant la capacitat, l'ordre, l'equanimitat i la dignitat suprema de la Generalitat de Catalunya.

Això, naturalment, dintre el saló de sessions; fora, tots els diputats i els concurrents habituals fan els comentaris adients a la temperatura política que segons sembla va en augment en l'ambient de les Corts de Madrid.

El constant no pot ésser més concluent. Així com a Barcelona tothom sap en aquests moments l'obligació del seu deure, —siguin els que siguin els esdeveniments— sap el grau de responsabilitat que li pertoca i fins a quin punt arriba la seva intervenció davant de totes les conjetures, a Madrid hi regna el confusionisme més dislocat i més atrabiliari, i des del President del Consell de Ministres al darrer anònim diputat, no saben quina paret toquen, si demà hauran dimitit o seran les Corts disoltes, quina direcció de govern prendre, quins vots són adictes o adversos, i tota la política espanyola està estancada, difosa, esvaïda i morta davant la magnitud d'aquest problema català, que no saben com resoldre perquè no l'entenen ni podran entendre'l mai. Han fet bé de tancar el Parlament, ja que no saben fer-lo servir per a res de bo.

Es la diferència secular dels dos pobles; és el contrasentit de la hegemonia d'un poble inferior damunt un poble superior en cultura política i sensibilitat nacional, que predomina exclusivament pel fet capriciós, arbitrari i il·lògic d'ésser més nombrós. No predomina la capacitat, si no el nombre; no governa la qualitat, si no la quantitat. Lluny de l'ànim de Catalunya voler imposar la seva concepció política damunt els altres pobles, ja que el nostre liberalisme preconitza l'axioma polític de l'auto-determinació; però voler que ens supeditem a l'idea monstruosament equivocada de què la voluntat del poble de Catalunya no pesa per res en les seves determinacions polítiques, i que se'l pot castigar com a un col·legial discol o rebec, hi ha tal enorme diferència que